

DOELEN EN INDICATOREN

De nieuwe blue deal nota 2025-2029 ([vr-2025-1407-doc-0663-2-blue-deal.pdf](#)) is net gelanceerd en geeft duidelijk aan dat er heel wat kansen zijn om het watersysteem in Vlaanderen te verbeteren. Ook de rioleringssector heeft hier een rol in te spelen.

We moeten ons wapenen tegen de klimaatverandering. De gevolgen liggen niet langer in de toekomst en worden elk jaar duidelijker. Daarom is het nodig dat een nieuwe ontwerpcode voor rioleringsontwerp rekening houdt met deze klimaatverandering. Aangezien de code van goede praktijk in herziening is, is dit het uitgelezen moment om hier werk van te maken.

Deze nota zorgt voor wat duiding bij de manier van werken om tot een gedragen nieuwe ontwerpcode te komen die rekening houdt met klimaatverandering.

Vanuit de rioleringssector willen we **meer resultaatgericht werken**, d.w.z. meer flexibiliteit toelaten in het ontwerp zolang de einddoelen bereikt worden. Maar welke zijn onze einddoelen en welke indicatoren kunnen wij gebruiken om ze te evalueren?

Tijdens de eerdere besprekingen met de stuurgroep werden tentatief **volgende einddoelen** opgesteld. Ze worden opgedeeld in drie hoofddoelen: waterbeheersing, waterkwaliteit en volksgezondheid. Voor elk van deze hoofddoelen zijn in de tabellen hieronder enkele specifieke doelen gedefinieerd. Het gaat enerzijds om doelen waaraan voldaan moet worden onder “normale” omstandigheden en anderzijds om doelen onder “extreme” omstandigheden, d.w.z. in periodes met zeer intense neerslag en extreem droge periodes.

	“Normale” omstandigheden	“Extreme” omstandigheden
WATERBEHEERSING	Afvoer van hemelwater vermijden, Opvangen, infiltreren en afvoeren van hemelwater met (lokaal) minimale (of geen kritische) wateroverlast en (in het bredere watersysteem) minimale verstoring van de “normale” hydrologische cyclus	Systeemgedrag in overeenstemming brengen met op Vlaams niveau te bepalen waterzekerheidsdoelen & zorgen dat het lokale systeem het gedrag van het grotere systeem niet hypothekeert.

	“Normale” omstandigheden	“Extreme” omstandigheden
WATERKWALITEIT	Maximaal zuiveren/behandelen van afvalwater om de goede (gemiddelde) fysico-chemische en ecologische toestand van het ontvangende watersysteem te bereiken en in stand te houden Minimaliseren van de kans op acute vervuiling door het reduceren/vermijden van frequente overstortingen	• (extreme neerslag): Minimaliseren van het risico op ontoelaatbare acute verstoring van de fysico-chemische en ecologische toestand tgv overstromingen en/of langdurige overstortwerking • (droogte): Minimaliseren van het risico op “droge” vervuiling (lozing van afvalwater op droge watersystemen)

	“Normale” omstandigheden	“Extreme” omstandigheden
VOLKSGEZONDHEID	Maximaal inzamelen, afvoeren en behandelen van afvalwater om permanente contaminatie met afvalwater te minimaliseren	• (extreme neerslag): Minimaliseren van acuut contaminatierisico door vrijstelling van afvalwater in het milieu • (droogte): minimaliseren van gevaar op schadelijke gasvorming (H₂S)

Elk van de doelen die hierboven opgelijst staan, hebben te maken met een bepaalde fysische grootheid die gekwantificeerd kan worden, bv. via meting of als resultaat van modellering. Deze fysische grootheden noemen wij de **indicatoren**.

Grenswaarden of drempelwaarden voor deze indicatoren bepalen dan of aan de doelen voldaan is of niet. Een (ontworpen of bestaand) systeem dat aan de doelen voldoet is een systeem waarvoor voor alle afgesproken indicatoren de waarden onder de afgesproken grenswaarden blijven.

Bijvoorbeeld, om het doel “minimaliseren van acute verstoring van de fysico-chemische toestand door overstortwerking” te evalueren, zou men gebruik kunnen maken van een reeks van waterkwaliteitsindicatoren zoals de concentraties aan opgeloste zuurstof, BZV, ammonium, enz. Voor elk van deze **indicatoren** kan dan een **drempelwaarde** en een **voorkomingskans** of -frequentie gedefinieerd worden die bepaalt wanneer een toestand van acute verstoring zich voordoet. Het doel is dan “minimaliseren van acute verstoring van de fysico-chemische toestand door overstortwerking” en wordt bereikt wanneer de indicatoren een drempelwaarde niet overschrijden met een bepaalde frequentie.

Omdat de concrete vertaling van **DOELEN** naar INDICATOREN vaak regiospecifiek zijn, pleiten we voor de mogelijkheid van gedifferentieerde doelen/indicatoren. Dit wil zeggen dat er case of regiospecifiek gekeken wordt welke resultaten er bereikt moeten worden. Dit staat ook in de blue deal nota omschreven. De doelen/indicatoren zullen daar door gebiedscoalities bepaald worden.

BELANGRIJKE OPMERKING: Herinner dat wij bij het definiëren van deze doelen en indicatoren bewust nog abstractie maken van de berekeningsmethode, of de complexiteit of haalbaarheid van berekening. Dit komt in de andere werkgroepen aan bod. Hier willen wij een eerste objectieve oplistening maken van wat er toe doet bij het finaal evalueren van de performantie van een ontwerp en wat er niet toe doet. Als later blijkt dat de berekening van bepaalde indicatoren niet haalbaar is, dan zullen wij proxy's of alternatieve indicatoren moeten zoeken.